نازه‌های نشر

کتاب «قرآن در مکتب اهل بیت(ع)» منتشر شد

«قرآن در مکتب اهل بیت(ع)» با تأکید بر کتاب اصول مذهب الشیعه» اثر حجت‌الاسلام محمدعلی محمدی است که به همت پژوهشکده فرهنگ و معارف قرآن پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی تهیه و منتشر شد.

به گزارش خبرنگار مهر، کتاب حاضر تلاشی برای پاسخگویی به شبهات قرآنی وهابیان علیه شیعیان و تبیین روش‌های شبهه‌افکنی آنان و باورهای شیعیان درباره قرآن است.

بر اساس یافته‌های کتاب، شیعیان حجیت ظواهر قرآن را پذیرفته و امکان دستیابی همه مردم به تفسیر کتاب الهی را انکار نمی‌کنند. آن‌ها همانند دیگر مسلمانان تخصیص، تقیید یا نسخ ظواهر و عمومات قرآن به سنت را منوط به مراعات شرایطی دانسته‌اند. اعامیه ضمن پذیرش تأویل‌پذیری قرآن، برای تأویل صحیح، معیارهایی قرار داده‌اند، چنان‌که امکان تحریف قرآن را مردود می‌دانند.

این اثر در دو بخش و هشت فصل تألیف شده؛ در بخش نخست که در پنج فصل نگارش یافته، پس از بیان موضوع و اهمیت و ضرورت آن، به بررسی دلایل وهابیان برای نقد مکتب اهل بیت(ع) پرداخته شده و در فصل دوم مفاهیم مربوط بیان و در سومین فصل، مبانی اعتقادی اعامیه به تفصیل تبیین شده است.

«وهابی‌های شبهه‌افکنی وهابیان» عنوان چهارمین فصل از کتاب حاضر است که افترا، فحش ودشنام، استهزا وتحقیر، تحریف، استناد به روایات مردود، تسری نظریه یک فرد به دیگران، شخصیت‌زدایی، ادعای بداهت (بداهت‌پنداری)، علت‌سازی، استناد به غیر کارشناس، تحریک احساسات، ادعای سنت‌گرایی، توسل به اکثریت، به عنوان این روش‌ها بیان و تشریح شده است.

در پنجمین فصل از این اثر «روش‌های نقد» در دو دسته «عقلی و عقلائی» و «اخلاقی» مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.

«شبهات و نقد آن» عنوان بخش دوم کتاب «قرآن در مکتب اهل بیت(ع)» است که در سه فصل تألیف شده؛ در فصل نخست با موضوع «فهم قرآن و حجیت آن»، ابتدا قیمومیت روایات بر قرآن بیان و سپس مبحثی با عنوان «ألمه(ع) و فهم انحصاری قرآن» تبیین و در پایان «تخصیص، تقیید و نسخ قرآن» بررسی شده است.

نویسنده در دومین فصل از این بخش به «تأویل قرآن» می‌پردازد و در این راستا به تأویل حداکثری قرآن تأکید شده و مباحثی با عنوان نزول ثلث قرآن درباره ائمه(ع)، انطباق آیات بر اهل بیت(ع) و انطباق آیات بر دشمنان اهل بیت(ع) تشریح شده و در ادامه نیز به باطن و ظاهر قرآن پرداخته شده است.

«سلامت یا تحریف قرآن» عنوان سومین فصل است که ضمن بیان تاریخچه و اقسام تحریف (تحریف در معنا، تحریف در حروف و حرکات، جایگزینی کلمات، افزودن بر الفاظ و آیات، حذف بسمله، کاستن از جملات و آیات)، به دلایل سلامت قرآن از تحریف (دلایل و شواهد قرآنی، روایتی، عقلی و عقلایی، تاریخی) اشاره و دلایل تحریف‌نما (روایی، شواهد فهم علمای شیعه، حربه تقیه) تشریح شده است.

نکته ها

آیت‌الله مظاهری

توجیه گناه، توفیق توبه را از انسان سلب می‌کند

درون انسان به پیامبر به نام‌های عقل، فطرت و نفس لوامه تعبیه شده که دوشاوش پیامبران برونی با همان رسولان الهی وظیفه هدایت انسان را بر عهده دارند. در این میان، نقش نفس لوامه با وجدان اخلاقی این است که پیش و هنگام ارتکاب گناه به انسان هشدار می‌دهد خود را از دست می‌دهد و در نهایت، نفس لوامه درون انسان می‌میرد و خاموش می‌شود.

این حالت، در اثر تکرار گناه و عادت به گناه پدید می‌آید. امام جعفر صادق(ع) در این زمینه می‌فرمایند: هرگاه آدمی گناه کند، در قلب وی نقطه‌ای سیاه ظاهر می‌شود. اگر پس از آن توبه کند، آن نقطه پاک می‌شود و چنانچه باز گناه کند، آن نقطه زیاد خواهد شد تا جایی که بر قلب، غلبه یابد. پس از آن، به هیچ وجه رستگار نخواهد شد.

و مانع وی می‌شود و پس از انجام گناه، به سرزنش و ملامت نفس می‌پردازد. پشیمانی درونی که پس از رفع هیجان طغیان شهوت، در انسان گناهکار پدید می‌آید، ناشی از ملامت و جدان اخلاقی است. حال اگر نفرمانی و گناه برای کسی عادت شود و به‌صورت ملکه درآید، کم کم هشدارهای نفس لوامه در او اثر نمی‌کند و در پی آن، کارکرد وجدان اخلاقی از بین می‌رود و به‌تدریج، گناه به امری عادی تبدیل می‌شود.

خاموش می‌شود.

صادق(ع) در این زمینه می‌فرمایند: هرگاه آدمی گناه کند، در قلب وی نقطه‌ای سیاه ظاهر می‌شود. اگر پس از آن توبه کند، آن نقطه پاک می‌شود و چنانچه باز گناه کند، آن نقطه زیاد خواهد شد تا جایی که بر قلب، غلبه یابد. پس از آن، به هیچ وجه رستگار نخواهد شد.

این رذیله خطرناک، مراتبی دارد؛ در ضعیف‌ترین مرتبه، قبح گناه از دل انسان خارج و با خاموشی نفس لوامه، در برابر ارتکاب گناه بی‌تفاوت می‌شود. مرتبه میانه، آن است که نه تنها گناهکار احساس پشیمانی ندارد بلکه علتی برای گناه خود می‌تراشد و به اصطلاح، گناه را توجیه می‌کند. در مرتبه شدید این رذیله، گناهکار گناه خود را نیکو شمرده، از انجام آن لذت می‌برد.

برخی از مفاسد و عواقب ناگوار این صفت شوم عبارت‌اند از: ناراحتی، اندوه، ترس، اضطراب و ذلت در دنیا و عذاب در آخرت؛ تغییر شخصیت و هویت انسان متناسب با گناهانی که به انجام آن‌ها عادت کرده است؛ تجسم هویت حیوانی و پستی که در اثر عادت به گناه برای انسان پدید آمده در قبر، برزخ و قیامت؛ قساوت قلب و محرومیت از لذت عبادت و ارتباط عاطفی با خداوند. راهکار اساسی پیشگیری از بروز این ملکه و راه توجیه نکنید که توجیه گناه، توفیق توبه را از انسان سلب کرده، او را به سقوط می‌کشاند.

و آن اینکه اولاً گناه نکنید. ثانیاً اگر گناهی انجام شد فوری به فکر جبران آن باشید و توبه کنید. ثالثاً مواظب باشید در سرازیری گناه واقع نشوید و گناه روی گناه و عادت به گناه، شما را بدبخت نکند. رابعاً گناه را توجیه نکنید که توجیه گناه، توفیق توبه را از انسان سلب کرده، او را به سقوط می‌کشاند.

۴۳۰ سال سابقه شغل پرستاری در دارالشفای حرم مطهر رضوی

پنجم جمادی‌الاولی روز ولادت با سعادت بانوی قهرمان کربلا، حضرت زینب کبری(س) و روز پرستار است. این روز یاد‌آور فداکاری و ایثارگری‌های بانوی بزرگ کربلا در حمایت و پرستاری از برادر بزرگوارش حضرت سیدالشهدا(ع) و اهل بیت مظلوم ایشان است.

به گزارش آستان‌نیوز، روز پرستار بهانه‌ای است تا در لابه‌لای اسناد قدیمی موجود در مرکز اسناد آستان قدس رضوی، به دنبال نخستین ردپاهای حضور این مدافعان سلامت در دارالشفای رضوی باشیم. در بررسی این اسناد، الهه محبوب، رئیس اداره اسناد رضوی همراه ماست.

■ اشاره به پیشینه پرستاری در ۹۰۰ سند

در مرکز اسناد سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی بیش از ۳۰ هزار برگ، سند دارالشفا از دوره صفویه تا پایان دوره پهلوی اول نگهداری می‌شود که حدود ۹۰۰ سند آن مربوط به پرستاران است که به‌عنوان بیمارستان و خادم بیمار در بیمارستان‌ها و دارالشفا مشغول به کار بوده‌اند.

الهه محبوب، اسناد دوره صفویه، افشاریه و قاجار را از نظر کتابت با خط سیاق از اسناد نفیس این مجموعه عنوان می‌کند.

وی به قدیمی‌ترین اسناد مربوط به شغل بیمارداری به سال ۱۰۱۱ هجری قمری اشاره دارد که مربوط به پرداخت مواجب و حقوق قاسم بیمار‌دار است.

بر اساس این اسناد، تعداد کارکنان دارالشفا از پنج نفر در سال ۱۰۱۱ هجری قمری شامل یک صوفی، به ۳۸ نفر در سال ۱۳۳۴ قمری دوران احمدشاه قاجار رسیده که به این میزان سال ۱۱۰۱ هجری قمری، سابقه شغل پرستاری تا امروز در دارالشفا به ۴۳۳ سال می‌رسد.

■ سمت‌های تشکیلات اداری دارالشفا

برخی تصور می‌کنند پیشه پرستاری از مشاغل بیمارستان‌های امروزی است، اما با توجه به اسناد آستان قدس رضوی، شغل بیمارداری از دوران صفویه مرسوم بوده و بانوان به وسیله بیماردار ان نمر اقبت می‌شدند.

بیمار‌دار بانوی، بیمار‌دار و خدمه بیمار، بخشی از مناصب و مشاغل تشکیلات دارالشفا از دوره صفویه تا پایان دوره قاجاریه بود.

رئیس اداره اسناد با اشاره به بررسی مشاغل و مسئولیت‌های موجود در تشکیلات اداری دارالشفا، به نام زنانی اشاره دارد که از دوره صفویه تا قاجاریه به شغل بیمار‌داری و خادمی بیمارستان مربوط بوده‌اند.

چنان‌که در سندی مربوط به سال ۱۱۲۹ ق./۱۷۰۸ م. سکینه بانو که ادعای خدمت بیمار‌داری دارد به خدمت ۳۰ ساله مادرش در این مسئولیت اشاره می‌کند.

علاوه بر بیمار‌داری، عزب (امور اداری) دارالشفا را نیز زنان عهده دار بوده‌اند که در سندهای سال‌های ۱۱۴۰، ۱۱۴۸، ۱۱۵۱، ۱۱۵۹، ۱۱۶۱ قمری دیده می‌شود.

در دوره قاجاریه نیز سند زیادی مربوط به زنان شاغل در دارالشفا وجود دارد که مسئولیت آن‌ها پرستاری، رخت‌شویی و کهنه‌شویی بوده است.

براساس اسناد موجود، مراقبت از فرزندان و کودکان همراه مریض و نگهداری از نوزادان شیرخوار، به‌ویژه اطفال رها شده در حرم مطهر و رسیدگی به آن‌ها تا مشخص شدن وضعیتشان یکی دیگر از وظایف بیمار‌داران در دوران قاجاریه بوده است.

■ وظایف شاغلان در دارالشفای حضرت

وی به شرح وظایف شاغلان در دارالشفای حضرت براساس اسناد اشاره می‌کند و می‌گوید: بیمار‌داریاشی مانند سرپرستار امروزی مسئول برنامه‌ریزی نوبت‌های کاری و اعلام حضور و مدت خدمت آن‌ها به سرپرست دارالشفا و لازم بوده از سواد کافی برخوردار باشد.

بیمار‌دار یا پرستار وظیفه مراقبت از بیماران را به عهده داشته و با توجه به جدا بودن بخش‌های زنانه و مردانه در بیمارخانه، بیمار‌داران مرد در بخش مردانه و بیمار‌داران زن در بخش زنانه مشغول به کار بودند.

خادمان یا بیگاران وظایفی از قبیل کمک پرستاری، شست‌وشوی ملحفه و لباس و رختخواب بیماران و پاکیزه نگه‌داشتن اتاق‌ها را بر عهده داشتند، بیمار‌داران و خادمان بیماران معمولاً نسبت به سایر پرسنل از سواد کمتری برخوردار بودند اما از نظر تجربه آموزش‌دیده بودند.

بیمار‌داران نیز به خاطر نذر خدمت یا اعتبار پرداشتن مشغول به کار می‌شدند، با توجه به سختی کار و شیفت‌های سخت‌تر نسبت سایر مشاغل دارالشفا، وظایف موازین شرعی، ارتباط نسبی و سببی در طول تاریخ، میان بیشتر کارکنان مشهود است.

آنچه از لابه‌لای اسناد بر می‌آید این است که سیدبوشان روزهای خاکستری در شرایط سخت نیز از انجام وظایف خود پا پس نکشیدند.

فداکاری مدافعان سلامت در دو سال شیوع کرونا همچون دل‌زرینی بر سینه جامعه پزشکی در تاریخ این مرز و بوم حواله مانده که بار‌ها و بار‌ها خاطره حضور مجاهدان جامعه پزشکی در جبهه‌های نبرد حق علیه باطل و کمک‌رسانی به زمندگان دفاع مقدس است.

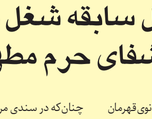

آیت‌الله حسن عالمی در گفت‌وگو با قدس از فضائل عقیله بنی‌هاشم(س) می‌گوید

زینب کبری علیها‌السلام نایب خاص سیدالشهدا علیه‌السلام

در تاریخ آمده حضرت زینب(س)، در زمان پدرش برای بانوان کوفه مجلس درس و تفسیر قرآن برگزار می‌کرد. حضرت زینب(س) همچنین از راویان و محدثان شیعه است. ایشان خطبه معروف حضرت زهرا(س) را در کودکی روایت فرموده‌اند. بنابراین خطبه، روایاتی را از قول زینب کبری(س) نقل کرده و در ابتدای هر روایت می‌گوید: «حدثتنی عقیلتنا زینب»، یعنی بانوی ما زینب دانشمند ما زینب چنین روایت کرده است. حتی به گفته شیخ صدوق، حضرت زینب(س) از طرف امام حسین(ع) نیابت خاص داشت و مردم برای پرسیدن مسائل شرعی برای بانوان کوفه مجلس درس و تفسیر قرآن برگزار می‌کرد. حضرت زینب(س) همچنین از راویان و محدثان شیعه است. ایشان خطبه معروف حضرت زهرا(س) را در کودکی روایت فرموده‌اند. صبر و شکیبایی و شجاعتی از خود نشان داد و برای احیای امر خدا و تبیین حقانیت اهل بیت(ع) کوشید که بی‌نظیر و نشان‌دهنده منتهای کمال آن بانوی بزرگوار است. آن حضرت چه در روزگار امامت حضرت علی(ع) و چه در زمان امامت امام حسن(ع) و امام حسین(ع) با تمام وجود همراه ولایت و مدافع امام زمانش بود و در این راه ایثار فراوان کرد و سختی‌های بسیار متحمل شد. آن حضرت در جریان واقعه کربلا و پس از آن در زمان اسارت، نه تنها پرستار بیماران و مجروحان بود بلکه بر زخم‌های روحی آن‌ها نیز مرهم و سبب آرامش و پناه آنان بود. اما رسالت و اقدام مهم‌تر حضرت زینب(س) رساندن پیام شهدای کربلا به مردم زمانش بود. ایشان شجاعانه پرچم ولایت را به دوش گرفت و پذیرفتند را رسوا کرد. در واقع حضرت زینب(س) را باید پرستار نهضت حسینی نامید.

■ حضرت زینب(س) همچون مادرشان، حضرت زهرا(س) اسوه حیا و حجاب بودند. گزارش‌های تاریخی از دوران اسارت خاندان امام حسین(ع) نیز نشان می‌دهد آن بانوی بزرگوار با تمام وجود برای حفظ حریم و پوشش خود تلاش می‌کردند. پایبندی فوق‌العاده آن حضرت به حجاب چه پیامی برای زنان جامعه ما دارد؟

حضرت زینب(س) در حیا و حجاب همچون مادرشان اسوه و یگانه بودند. اهمیت حفظ حجاب برای ایشان به‌حدی بود که در دوران سخت اسارت که روبند از چهره بانوان کاروان اسرا برداشته بودند یا دستانشان چهره مبارک خود را می‌پوشاندند تا نامحرمان چهره ایشان را نبینند. حتی وقتی اسیران کربلا را به کوفه آوردند حضرت زینب(س) و دیگر بانوان اسیر، غذا و آب را زمردم کوفه نپذیرفتند ولی وقتی به آن‌ها چادر دادند قبول کردند یعنی تا این حد به حفظ حجاب پایبند بودند. از خطبه‌ای که حضرت زینب(س) در مجلس یزید ایراد فرمودند کاملاً مشخص است مسئله حجاب تا چه حد برای ایشان مهم است و این مسئله را به یزید چنین گوشزد نمودند: «آیا این امر از عدالت است که زنان و کنیزان خود را در پشت پرده چای دهی ولی دختران پیامبر(ص) را در میان نامحرمان به صورت اسیر حاضر کنی و خاندان رسالت را در شهرها و آبادی‌ها بگردانی تا بادیه‌نشینان، بیگانگان، اراذل و اشراف، آنان را ببینند...». در این عصر که برخی بانوان از وی ناآگاهی و غفلت، حجاب خود را رعایت نمی‌کنند باید آن‌ها را سیره حضرت زینب(س) آشنا کرد و زیر بار تبعیض و حجاب حضرت زینب(س) الگویی کامل برای زنان و دختران جامعه اسلامی ماست.

■ یکی از القاب حضرت زینب(س)، معصومه صغری است؛ با توجه به این لقب، آن حضرت دارای مقام عصمت بودند؟

مقام عصمت به معنای معصوم بودن از هر گونه خطا و اشتباه است؛ یعنی انسان به درجه‌ای از معنویت و معرفت برسد که باطن گناه را مشاهده و از آن پرهیز کند. عصمت دارای درجات مختلف است، بالاترین درجه آن مخصوص پیامبر(ص) و ائمه معصومین(ع) است. دیگر القابی که از جمله حضرت زینب(س) نیز دارای درجاتی از عصمت هستند. در واقع آن حضرت به برکت تربیت در خاندان وحی، عبادات و شب‌زنده‌داری‌های فراوان و مجاهدت‌هایی که برای برپا داشتن امر الهی و کسب فضائل معنوی و اخلاقی انجام دادند به مرتبه‌ای از عصمت دست یافته و به چنان جایگاه والایی از کمالات انسانی رسیده بودند که از هر نوع پلیدی و گناه دوری می‌کردند.

■ در کشور ما روز ولادت حضرت زینب(س)، روز پرستار نامیده شده؛ چه فضائلی در حضرت زینب(س) سبب شد تا روزشان به تجلیل از مقام پرستاری پرستاران اختصاص یابد؟

حضرت زینب(س) اسوه صبر و بردباری است. این بانوی بزرگوار در خانه فاطمه(س) به عنوان دختر بزرگ‌تر و اولین دختر خانواده، پناه دل مادر و به نوعی از این نظر که حضرت زهرا(س) دلش به حضرت فرم بود یار و کمک حال مادر بود. درحقیقت وقتی آنم زندگی زینب(س) را ملاحظه می‌کند می‌بیند صبر و شکیبایی از همان خردسالی در وجود ایشان جلوه‌گر شده است؛ دختری که وقتی کمتر از سه سال داشت مقابل چشمانش به از القاب آن حضرت هم نائبة‌الحسین است که ناظر بر جایگاه علمی ایشان است. خطبه‌های آن حضرت درکوفه و شام و دربار یزید هم به‌خوبی مقام علمی ایشان را نشان می‌دهد، تا جایی که پس از خطبه غرایی که در مجلس یزید ایراد فرمودند، یزید گفت: اینان خاندانی هستند که دانش و معرفت را از پیامبر(ص) به ارث برده‌اند و آن را با شیر مادر نوشیده‌اند!

■ مقام ولیة اللهی که برای حضرت زینب(س) برشمرده‌اند ناظر بر کدام یک از ابعاد وجودی ایشان است؟

حضرت زینب(س) همچون دیگر اولیای الهی دارای مقام ولایت است، یعنی در اطاعت از امر خدا به مرحله‌ای رسیده بودند که با تمام وجود تسلیم امر او بودند و همواره رضایت خدا را در نظر داشتند. چنین فردی مقرب درگاه الهی است و به اذن الهی می‌تواند در نفوس تصرف کند، زیرا قرب الهی سبب ظهور معنویت خاصی در انسان کامل می‌شود و خود آن منشأ کرامات و آثار بیرونی است. البته مرتبه ولایت حضرت زینب(س) پایین‌تر از مرتبه معصومین(ع) است.

■ حضرت زینب(س)، معصومه صغری است؛ با توجه به این لقب، آن حضرت دارای مقام عصمت بودند؟

مقام عصمت به معنای معصوم بودن از هر گونه خطا و اشتباه است؛ یعنی انسان به درجه‌ای از معنویت و معرفت برسد که باطن گناه را مشاهده و از آن پرهیز کند. عصمت دارای درجات مختلف است، بالاترین درجه آن مخصوص پیامبر(ص) و ائمه معصومین(ع) است. دیگر القابی که از جمله حضرت زینب(س) نیز دارای درجاتی از عصمت هستند. در واقع آن حضرت به برکت تربیت در خاندان وحی، عبادات و شب‌زنده‌داری‌های فراوان و مجاهدت‌هایی که برای برپا داشتن امر الهی و کسب فضائل معنوی و اخلاقی انجام دادند به مرتبه‌ای از عصمت دست یافته و به چنان جایگاه والایی از کمالات انسانی رسیده بودند که از هر نوع پلیدی و گناه دوری می‌کردند.

■ در کشور ما روز ولادت حضرت زینب(س)، روز پرستار نامیده شده؛ چه فضائلی در حضرت زینب(س) سبب شد تا روزشان به تجلیل از مقام پرستاری پرستاران اختصاص یابد؟

حضرت زینب(س) اسوه صبر و بردباری است. این بانوی بزرگوار در خانه فاطمه(س) به عنوان دختر بزرگ‌تر و اولین دختر خانواده، پناه دل مادر و به نوعی از این نظر که حضرت زهرا(س) دلش به حضرت فرم بود یار و کمک حال مادر بود. درحقیقت وقتی آنم زندگی زینب(س) را ملاحظه می‌کند می‌بیند صبر و شکیبایی از همان خردسالی در وجود ایشان جلوه‌گر شده است؛ دختری که وقتی کمتر از سه سال داشت مقابل چشمانش به مادرش اهانت و اجحاف کنند و ایشان را به شهادت برسانند و چه در آن موقع و چه سال‌ها بعد در واقعه کربلا که خاندانش؛ برادران، برادرزادگان و حتی دو تن از فرزندانش، مظلومانه به شهادت رسیدند و پس از آن گرفتار مصائب اسارت شد ولی چنان صبر و شکیبایی و شجاعتی از خود نشان داد و برای احیای امر خدا و تبیین حقانیت اهل بیت(ع) کوشید که بی‌نظیر و نشان‌دهنده منتهای کمال آن بانوی بزرگوار است. آن حضرت چه در روزگار امامت حضرت علی(ع) و چه در زمان امامت امام حسن(ع) و امام حسین(ع) با تمام وجود همراه ولایت و مدافع امام زمانش بود و در این راه ایثار فراوان کرد و سختی‌های بسیار متحمل شد. آن حضرت در جریان واقعه کربلا و پس از آن در اسارت، نه تنها پرستار بیماران و مجروحان بود بلکه بر زخم‌های روحی آن‌ها نیز مرهم و سبب آرامش و پناه آنان بود. اما رسالت و اقدام مهم‌تر حضرت زینب(س) رساندن پیام شهدای کربلا به مردم زمانش بود. ایشان شجاعانه پرچم ولایت را به دوش گرفت و پذیرفتند را رسوا کرد. در واقع حضرت زینب(س) را باید پرستار نهضت حسینی نامید.

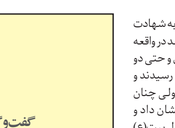

نیم نگاه

گفت‌وگو با پرستاران بیمارستان فوق تخصصی رضوی

خادمان سپیدپوش آستان امام رضا علیه‌السلام

محمدحسین مروج کاشانی| آنگاه که رنج و درد بر کالبد انسان حمله‌ور شد و سلامت وی را تهدید کرد پرستاری به وجود آمد؛ بنابراین می‌توان ادعا کرد از زمان پیدایش بشر، این حرفه مقدس به عرصه دنیا نمایان شد. آنچه در ادامه می‌خوانید، بخش‌هایی از سخنان شماری از پرستاران شاغل در بیمارستان فوق‌تخصصی رضوی و بیان حس و حالشان در لباس سفید خدمت است که به مناسبت پنجم ماه جمادی‌الاول، سالروز ولادت با سعادت حضرت زینب کبری(س) و روز پرستار تهیه شده است.

■ نوزاد «یک‌روزه» تا بیمار «۱۰۰ ساله»، فرقی برایمان نمی‌کند

«سیما واسوخته»۳۴ ساله، کارشناس پرستاری، حدود ۱۰ سال است در بیمارستان فوق‌تخصصی رضوی مشغول خدمت است. وی می‌گوید: در شغل ما فرقی بین بیماران نیست. البته از نظر نوع بیماری و شرایط حال عمومی بیماران، انجام فوریت‌های پزشکی، انجام اقدامات خاص و موردی برای بیماران و... ممکن است تفاوت‌هایی باشد اما از نظر ارائه خدمت، فکر و اندیشه و نحوه برخورد با بیماران، احترام و تکریم آنان و انجام وظایف، یک پرستار هیچ وقت بین بیمارانش فرق و تبعیضی قائل نمی‌شود.

او ادامه می‌دهد: پرستاری یعنی عشق به همنوع و پرستار کسی است که قبول کرده با تمام توان در خدمت یک شخص دردمند باشد و اولویتش سلامت او باشد و خود در درجه دوم.

یک پرستار هرگز نا‌امید و خسته نمی‌شود. نگرانی او، نگرانی‌های بیمارش است. اصلاً پرستار خود را جدا از بیمار نمی‌داند. بسیاری از افراد، پرستار را یک فرد عاشق دلسوز، مهربان، خستگی‌ناپذیر، پرتلاش، یاور بیمار، فرشته زمینی و... می‌دانند. به نظر من همه این تعاریف درست است اما یک واژه‌ای من‌ها همه این تعاریف خوب و قشنگ را بیان کرد و آن اینکه پرستار، پرستار است.

وی معتقد است: پرستاری در تشکیلات امام هشتم(ع) بسیار شیرین است، من به خود من این احساس می‌کنم خدا‌وند به من و امثال من توفیق داده تا بتوانیم به میهمانان امام رضا(ع) در این بیمارستان خدمت کنیم. صاحبخانه انگار امام هشتم(ع) است و ما نوکران این آستان مقدس هستیم. البته من خودم را لایق کلمه خادم نمی‌دانم اما از اینکه در راه سلامتی و تندرستی همنوعانم انجام رئوف خدمت برای رضا(ع) تلاش می‌کنم بسیار خوشحالم، ولی سایر همکارانم دراین حرفه، واقعاً خادمان سپیدپوش حضرت ثامن‌الحجج(ع) هستند.

■ پرستار یعنی «عاشق، ایثارگر و هنرمند»

«مریم رضوی» یکی دیگر از پرستاران بیمارستان فوق‌تخصصی رضوی است. وی ۳۸ سال به و ۱۳ سال سابقه خدمت در این حرفه را دارد. او می‌گوید: یکی از مهم‌ترین خصوصیات حرفه پرستاری، تحمل، صبر و حوصله است؛ هرچند گفتن این کلمات به زبان ساده است اما در عمل در هنگام کار، فقط باید پرستار باشید تا بتوانید مفهوم واقعی این کلمات و جملات را درک کنید. البته هیچ پرستاری، از این موضوع گله و شکایتی ندارد، چون پرستاران با عشق و علاقه و برای خدمت به مردم آن حرفه را انتخاب کرده‌اند، اما برای دانستن حقیقت این حرفه و پرداختن به اهمیت و مشکلات آن نمی‌توان به گفتار و نوشتار نفس اماره است. به نظرش، پرستاری را نمی‌توان توصیف کرد، چون عشق، گذشت، ایثار، فداکاری، محبت، خدمت به بیمار و... را نمی‌توان به درستی بیان کرد. پرستاری را باید زندگی کرد.

این پرستار اظهار می‌کند: از اینکه روز ولادت حضرت زینب کبری(س) روز پرستار نامیده شده بسیار خوشحالم. احساس می‌کنم این نام‌گذاری، شرافت و قداست مضاعفی به این حرفه داده است. مضاف بر این، پرستاری کردن در بیمارستانی که منتسب به بارگاه مطهر امام هشتم(ع) است، لذت و احساس خاصی دارد. راستش را بخواهید من سال ۱۳۸۷ به خاطر امام هشتم(ع) به مشهد مقدس آمدم و در این بیمارستان مشغول کار شدم. هرچند لباس رسمی خادمان حرم مطهر امام رضا(ع) مشکی است اما همکاران من، خادمان سپیدپوش این آستان ملکوتی هستند. رنگ لباس مهم نیست، نیت و اخلاص مهم است و مهم‌تر اینکه کار کردن و خدمت به امام رضا(ع) فقط محدود به حرم مطهر نمی‌شود؛ همه جا به اسم امام رضا(ع) می‌توان خدمت کرد.

■ مراقب «کاردکس» عمرمان باشیم

«زهرا طبق فروش» ۳۴ ساله، یکی دیگر از پرستاران بیمارستان رضوی است که با او گفت‌وگو می‌کنیم. او ۱۰ سال سابقه خدمت دارد و هم‌اکنون مسئول پیگیری امور بیماران در این بیمارستان است. وی معتقد است پرستاری مختص یک دین و مذهب و یا یک کشور و قوم و نژاد خاصی نیست. تا بیمار و بیماری در زندگی بشریت وجود دارد، پرستار و پرستاری هم هست. البته که در مورد قداست و ارزش پرستاری و پرستار در دین مقدس اسلام و آموزه‌های حضرات معصومین(ع) بیش از دیدن و مذاهب دیگر تأکید شده است.

این پرستار بیمارستان رضوی ادامه می‌دهد: قداست، شرافت و ارزش کار پرستاری در مجموعه‌ای که متعلق به امام رئوف حضرت رضا(ع) است چند برابر می‌شود. کار کردن در بیمارستان، درمانگاه یا دارالشفایی که به بارگاه امام هشتم(ع) منتسب است، انرژی مضاعفی به انسان می‌دهد، قداست، آشنا کردن پرستار، پرستار است.

وی معتقد است: پرستاری در تشکیلات امام هشتم(ع) بسیار شیرین است، من به خود من این احساس می‌کنم خدا‌وند به من و امثال من توفیق داده تا بتوانیم به میهمانان امام رضا(ع) در این بیمارستان خدمت کنیم. صاحبخانه انگار امام هشتم(ع) است و ما نوکران این آستان مقدس هستیم. البته من خودم را لایق کلمه خادم نمی‌دانم اما از اینکه در راه سلامتی و تندرستی همنوعانم انجام رئوف خدمت برای رضا(ع) تلاش می‌کنم بسیار خوشحالم، ولی سایر همکارانم دراین حرفه، واقعاً خادمان سپیدپوش حضرت ثامن‌الحجج(ع) هستند.

■ پرستار یعنی «عاشق، ایثارگر و هنرمند»

«مریم رضوی» یکی دیگر از پرستاران بیمارستان فوق‌تخصصی رضوی است. وی ۳۸ سال به و ۱۳ سال سابقه خدمت در این حرفه را دارد. او می‌گوید: یکی از مهم‌ترین خصوصیات حرفه پرستاری، تحمل، صبر و حوصله است؛ هرچند گفتن این کلمات به زبان ساده است اما در عمل در هنگام کار، فقط باید پرستار باشید تا بتوانید مفهوم واقعی این کلمات و جملات را درک کنید. البته هیچ پرستاری، از این موضوع گله و شکایتی ندارد، چون پرستاران با عشق و علاقه و برای خدمت به مردم آن حرفه را انتخاب کرده‌اند، اما برای دانستن حقیقت این حرفه و پرداختن به اهمیت و مشکلات آن نمی‌توان به گفتار و نوشتار نفس اماره است. به نظرش، پرستاری را نمی‌توان توصیف کرد، چون عشق، گذشت، ایثار، فداکاری، محبت، خدمت به بیمار و... را نمی‌توان به درستی بیان کرد. پرستاری را باید زندگی کرد.

این پرستاران ها معتقد هستند حضرت معصومه(س) گوش دهند. تنها راه نجات و سلامتی دنیا، همین موضوع است. تخلف از اصل کاردکس، حتماً خسران و زیان در دنیا و آخرت را به دنبال دارد.

زیور آل محمد(ع)

در میزان الهی نیست عمل و چیزی سنگین‌تر از ذکر صلوات بر محمّد و اهل بیتش.

خدایا! بر محمّد و آلش درود فرست و ما را از خشم خود نگاه دار و به عنایتت محافظت فرما و به سوی خود هدایت کن و از حضرتت به مسارّ هدایا هر که را تو حفظ کنی سالم می‌ماند و هر که را تو هدایت فرمایی دانا می‌شود و هر که را تو به خود نزدیک کنی، به بهره‌مندی می‌رسد. (بخشی از دعای پنجم صحیفه سجادیه)

کلام امیر

برای مرگ آماده باشید که سایه اش بر شما گسترده است و همچون گروهی باشید که چون بر آنان بانگ زدند زود بیدار شدند و میان هیچ یک از شما و بهشت و دوزخ جز مرگی که بر او فرود آید فاصله‌ای نیست. از خدای بزرگ می‌خواهیم که ما و شما را از گروهی قرار داده که نعمت دنیا آنان را سرمست و مغرور نمی‌سازد و هیچ دعای حق باز را از بندگی حق باز نمی‌دارد و پس از مرگ پشیمان و اندوهگین نمی شوند. (خطبه ۶۴ خطبه البلاغه)

خبر

«عقل سرخ»؛ روایتی از جلسه‌های فلسفی شهید فخری‌زاده

به‌زودی کتاب «عقل سرخ»، دربرگیرنده مجموعه‌ای از خاطره‌ها و آموزه‌های کوتاه، برگرفته از متن و حواشی محافل فلسفه و فلسفه به‌طور کلی علوم انسانی و علوم پایه و نیز اهمیتی که برای این علوم و پژوهش‌های بنیادین قائل بود، سبب صدور از منبع‌وحی، واحدهایی از جمله اندیشکده فلسفه به پیگیری این دست علوم بپردازند. حال آنکه در نهادهای نظامی کشور این توجهات و پیگیری‌ها اگر نگوییم بی‌سابقه، کم‌سابقه بود- همچنین سمینارهای متعددی در حوزه محسن فخری‌زاده، کسی که در زمان حیات خویش ناشناخته بود و بیشتر از این راه‌اندازی (با حمایت معاونان) درباره این موضوعات برگزار شود و به‌طور کلی یکی از رویکردهای سازمان پژوهش و نوآوری دفاعی استفاده از ظرفیت‌های دانشگاهی و حوزوی فلسفه در کشور باشد. مهدی گلشنی، استاد بازنشسته فلسفه علم دانشگاه صنعتی شریف، پس از شهادت این دانشمند هسته‌ای شناخته شد؛ اما افراد کمی از ابعاد دیگر شخصیت او آگاه بودند. از دانسته‌ها و علایق وی به تاریخ، تاریخ علم، فلسفه علم و فلسفه اسلامی کمتر کسی آگاهی داشت.

آن شهید ریاست سازمان پژوهش و نوآوری دفاعی (سپند) را عهده‌دار بود و علاوه بر تخصص در رشته فیزیک هسته‌ای، در فلسفه هم دستی بر آتش داشت. علاقه اسلامی به تاریخ و فلسفه و به‌طور کلی علوم انسانی و علوم پایه و نیز اهمیتی که برای این علوم و پژوهش‌ها می‌نهادند قائل بود، سبب شد در سازمان متبوعش، واحدهایی از جمله اندیشکده فلسفه به پیگیری این دست علوم بپردازند. حال آنکه در نهادهای نظامی کشور این توجهات و پیگیری‌ها اگر نگوییم بی‌سابقه، کم‌سابقه بود- همچنین سمینارهای متعددی در حوزه محسن فخری‌زاده، ک